

College van burgemeester en wethouders

Vergadering van: Zie voorblad

Team: Welzijn

Opsteller: Carla van Amerongen

Telefoonnummer: 14 0575

Collegevoorstel – Leefstijlloket

Portefeuillehouder:	Jasper Bloem
Openbaar:	Openbaar met embargo
Embargo (tot en met:)	9 juni 2025
Soort punt:	Besluitvormend
Zaaknummer:	1005408

Besluit

Het college besluit een pilot Leefstijlloket in Zutphen uit te voeren voor de duur van een jaar in samenwerking met o.a. Gelre ziekenhuizen, huisartsenorganisatie HOOG, omliggende gemeenten, Actief Zutphen, en het welzijnswerk.

Aanleiding

In de regionale samenwerking rondom het IZA (Integraal Zorgakkoord) is in samenwerking met alle betrokken partijen het Regioplan opgesteld. Eén van de 5 opgaven daaruit is het bevorderen van een gezond en vitaal leven. Met doelstellingen o.a. op het bevorderen van een gezonde leefstijl, domein overstijgend werken en inwoners faciliteren en stimuleren om gezonde keuzes te maken. In de IZA werkagenda voor het thema Gezond Leven staat de inzet van leefstijlmakelaars en de opzet van een leefstijlloket opgenomen.

In 2024 is in Apeldoorn een pilot gestart voor het leefstijlloket Apeldoorn. Dit is gerealiseerd in een samenwerking van Gelre ziekenhuizen, huisartsenorganisatie HOOG, de gemeente Apeldoorn, het sportbedrijf van Apeldoorn en het Welzijnswerk Apeldoorn. Het leefstijlloket heeft een website, waarop veel informatie over het lokale en regionale leefstijlaanbod overzichtelijk in beeld wordt gebracht. Daarnaast heeft het leefstijlloket de leefstijlmakelaar, waar inwoners gratis advies kunnen krijgen.

Voorstel is om in 2025 ook een pilot Leefstijlloket op te zetten in Zutphen, in samenwerking met Gelre ziekenhuizen, HOOG, Actief Zutphen, Perspectief Zutphen, gemeente Apeldoorn, het sportbedrijf Apeldoorn en de omliggende gemeenten Brummen, Bronckhorst, Lochem en Voorst.

Beoogd effect

Direct effect:

Inwoners kunnen laagdrempelig terecht voor advies en ondersteuning richting een gezondere leefstijl.

Gewenst indirecte lange termijn effect:

Gezondere inwoners door een gezondere leefstijl en hierdoor minder druk op de zorg.

Argumenten

1. Het leefstijlloket biedt inwoners gratis en laagdrempelig de mogelijkheid om advies en ondersteuning te krijgen richting een gezonde leefstijl.

Het leefstijlloket is gratis voor inwoners en is op verschillende manieren te benaderen, zowel telefonisch, online of op doorverwijzing. De leefstijlmakelaar werkt hybride; op diverse locaties (bijv. wijkcentrum, Gelre ziekenhuis Zutphen, of huisbezoek), maar ook via online of telefonisch contact.

Inwoners kunnen op eigen initiatief contact zoeken met het leefstijlloket, of na doorverwijzing door een professional uit de zorg of het sociaal domein. De leefstijlcoach in het loket doet een brede intake en kijkt niet alleen naar gezondheid in enge zin, maar heeft ook oog voor geldzaken, stress/ontspanning of eenzaamheid. En kan breed verwijzen, niet alleen naar preventieactiviteiten, maar bijv. ook naar inkomensondersteuning om financiële drempels weg te nemen. Inwoners met een hoge zelfredzaamheid zullen vaak voldoende hebben aan de informatie op de website. Anderen kunnen via contact met de leefstijlmakelaar extra ondersteuning krijgen op de weg naar een gezondere leefstijl.

2. Het leefstijlloket slaat een brug tussen de zorg en het sociaal domein en versterkt daarmee de gezondheidspreventie.

Het leefstijlloket verbindt het zorg- en sociale domein. Dit heeft meerwaarde omdat:

- het leefstijlaanbod uit het zorg en sociaal domein overzichtelijk in kaart brengt, zodat alle partijen en inwoners dit totale preventieaanbod kunnen overzien.
- doorverwijzing vanuit de zorg (bijv. door huisarts of specialist) inwoners extra kan motiveren voor het veranderen van de leefstijl en om gebruik te maken van het lokale preventieaanbod.

3. De eerste ervaringen met het leefstijlloket in Apeldoorn zijn positief.

Het aantal inwoners dat in Apeldoorn gebruik heeft gemaakt van het leefstijlloket is boven verwachting. Er zijn al meer dan 100 verwijzingen geweest in het eerste half jaar. Hierdoor is het aannemelijk dat een leefstijlloket ook in Zutphen in een behoefte zal voorzien.

4. Het IZA biedt extra kansen om hier nu op in te zetten.

Door het IZA is er meer samenwerking ontstaan tussen partijen zoals HOOG, Gelre ziekenhuizen en gemeenten. Er is een grote bereidheid om de ervaringen in Apeldoorn te delen met Zutphen en de omliggende gemeenten. En er zijn extra middelen om het loket te bekostigen, zowel voor de executiekracht om dit nieuwe project op te zetten als voor de lokale uitrol.

Kanttekeningen

1. Er is nog geen structurele dekking voor het Leefstijlloket.

De kosten van het Leefstijlloket kunnen in 2025 gedekt worden uit de lokale middelen van de specifieke uitkering IZA (Integraal Zorgakkoord). Landelijk is er nog veel in beweging als het gaat over het vervolg op GALA (Gezond en actief leven akkoord) en IZA. Er wordt op landelijk niveau onderhandeld over het Aanvullend zorg en welzijnsakkoord (Azwa). Maar de uitkomst en lokale

gevolgen zijn nog onzeker. Dit betekent dat er rekening gehouden moet worden met het risico dat de pilot na een jaar stopt, wegens gebrek aan financiële middelen. Dit zou zonde zijn van alle moeite die er nu ingestopt wordt.

Daarom proberen we dit te voorkomen door komend jaar samen met Gelre ziekenhuizen en de gemeente Apeldoorn te zoeken naar tijdelijke middelen voor 2026 en 2027 en naar structurele middelen, o.a. ook in gesprek met de zorgverzekeraar. Er zijn al vele leefstijlloketten in onze provincie, die ook voornamelijk bekostigd worden uit tijdelijke middelen van verschillende aard. Deze leefstijlloketten doen nu ervaringen op en monitoren hun resultaten. De hoop is dat bij gunstige resultaten dit zal leiden tot een meer structurele bekostiging.

Communicatie

Na besluitvorming zullen we het besluit (tijdens het embargo) eerst communiceren naar de (beoogde) samenwerkingspartners. Actief Zutphen, Gelre ziekenhuizen en HOOG zijn al in de voorbereidingsfase betrokken. Met Perspectief Zutphen wordt een eerste gesprek gepland. (Mogelijk worden op termijn ook andere welzijnsorganisaties, zoals Stichting Lokaal, betrokken.)

Na afloop van het embargo zal het besluit worden gecommuniceerd via het persgesprek.

Een plan opstellen voor de externe communicatie over het leefstijlloket naar inwoners en overige samenwerkingspartners, is onderdeel van de opdracht/uitwerking van de pilot.

Uitvoering

De gemeenten Apeldoorn en Zutphen zullen bestuurlijk inhoudelijk opdracht geven aan de regionale projectleider voor het leefstijlloket Apeldoorn en Zutphen. Deze projectleider wordt ingehuurd door Gelre ziekenhuizen op basis van een subsidie van ZonMw. De opdracht wordt het verder professionaliseren van het leefstijlloket in Apeldoorn en de implementatie van een leefstijlloket in Zutphen. Daarnaast is het onderdeel van de opdracht om te onderzoeken wat de wensen van omliggende gemeenten zijn en hoe zij, als zij dat wensen, op termijn aangehaakt kunnen worden bij het leefstijlloket in Zutphen.

Na besluitvorming zal de gemeente op beleidsniveau ambtelijk deel uitmaken van een werkgroep voor het Leefstijlloket.

Er zal opdracht worden verstrekt aan Actief Zutphen voor de inzet van een parttime Leefstijlmakelaar voor de duur van een jaar, voor het opzetten en uitvoeren van het Leefstijlloket in Zutphen, i.s.m. de regionaal projectleider.

Bij de uitvoering zal aandacht zijn voor een goede aansluiting bij andere lokale ontwikkelingen en initiatieven in de wijken.

De planning is om in juni 2025 te starten met de voorbereiding voor het leefstijlloket Zutphen en om in het derde kwartaal van 2025 het Leefstijlloket Zutphen te openen.

Evaluatie

Uiterlijk drie maanden voor afloop van de pilotperiode wordt geëvalueerd. Hiervoor worden o.a. de monitoring en evaluatiegegevens gebruikt die gedurende de pilot verzameld zijn.

Financiële consequenties

2025: maximaal € 60.000 t.l.v. kostenplaats 6624040 - SPUK IZA

Deze middelen zijn voor de opdracht aan Actief Zutphen/ formatie parttime leefstijlmakelaar, incl. btw, voor de kosten van de website en mogelijke kosten voor bijv. communicatie naar inwoners en

professionals om bekendheid te geven aan het leefstijlloket, of kosten voor eerste inrichting van het fysieke loket.

Bijlagen

1005408 - bijlage 1- Concept projectplan Leefstijlloket